

Emne: Hvem tror du, du er? – Identitet

Del 3: Vi og de andre; hvordan identitet inkluderer og udelukker

Hvad er en del af mig, og hvad er ikke, hvem er en del af gruppen, og hvem er ikke? Denne del tilskynder eleverne til at tænke over sensitiviteten i sådan en udtalelse og undersøge, hvordan de i opbygningen af deres identiteter foretager sondringer – de vælger at inkludere nogle ting og udelukke andre. Identifikations- og sondringsprocesser er vigtige og bidrager til at gøre os til dem, vi er, men vi skal altid passe på, at denne sondring ikke rent faktisk udelukker og nedværdiger andre.

Advarsel: Bemærk, at denne enhed indeholder links til websteder såsom YouTube. Indhold på eksterne websteder kan ændre sig og bør overvåges for at sikre, at de er egnede for elever.

Læringsresultaterne af denne del

Dine elever vil blive i stand til at:

- vurdere forskellen mellem sondring og udelukkelse i dannelsen af identitet
- erkende, hvor følsomt spørgsmålet om identitet kan være, når en bestemt opfattelse påtvinges, og hvor let det kan udnyttes politisk
- forstå, hvordan statsborgerskab omfatter forskellige identiteter og en fleksibel følelse af nationalt tilhørsforhold

Hjælpemidler

- Hjælpemiddel 10 Artikel 10 (med lydoptagelser) om det etnisk russiske mindretal, der bor i Letland
- Hjælpemiddel 11 Uddrag af Destrées' "Lettre au Roi", Frankos tegn om det spanske sprog; artikel om det franske sprog
- Hjælpemiddel 12 Postkort fra Mostar, postkort fra 1. verdenskrig, sovjetisk propagandaplakat; videointerview om alsacisk identitet
- Hjælpemiddel 13 Uddrag fra en bog om jødisk liv i Nazityskland; billeder af menneskelige zoologiske haver

Klasseaktivitet 1: De ting, der får os til at høre til (Del 1) (Afsæt 15 minutter)

Erkendelser og opfattelser af, hvad der giver os en national identitet, er normalt komplekse og varierer fra person til person. Sådanne meningsforskelle kan være særligt udfordrende mellem forskellige etniske samfund i det samme land. Se sammen med din klasse det afsnit af følgende videoklip, der går fra 6:52 til 10:00 minutter, om det etnisk russiske mindretal, der bor i Letland. Dette uddrag vil introducere din klasse til denne komplekse situation, som de derefter vil analysere nærmere i den næste aktivitet.

Kilde: Deutsche Welle

https://www.youtube.com/watch?v=QGGm_OKRcLI

Gruppeøvelse 1: De ting, der får os til at høre til (Del 2) (Afsæt 15 minutter)

Del din klasse op i små grupper, bed dem læse artikeludraget i hjælpemiddel 10 og lytte til lydoptagelserne. Bed gruppen om at besvare følgende spørgsmål, der også indgår i hjælpemidlet:

- Hvad er de største udfordringer for de etniske russere i Letland?
- Hvordan har historien bidraget til den nuværende situation i landet?
- Hvad har den lettiske regerings svar været på denne situation?
- Hvad vil dine elever foreslå at gøre for at løse nogle af problemerne?

Bed grupperne om at dele deres svar under en diskussion i klassen.

Klasseaktivitet 2: Mit sprog, min identitet? (Afsæt 10 minutter)

I hvor høj grad definerer det sprog, vi taler, hvem vi er? Tilrettelæg en diskussion af spørgsmålet om sproglig mangfoldighed med dine elever og om, hvorvidt det har betydning for deres liv. Taler de et andet sprog i hjemmet, end de gør i klasselokalet? Hvor let eller svær er denne situation for dem, og påvirker det deres familie eller venner?

Få i forlængelse af denne aktivitet din klasse til at udarbejde en række spørgsmål, som de kan bruge til at interviewe familiemedlemmer om deres erfaringer med sproglig mangfoldighed. Disse interviews kan optages og afspilles i klasselokalet, således at studerende kan sammenligne og sammenholde de problemer, der opstår.

Du kan også bruge de historiske eksempler i hjælpemiddel 11 for at uddybe de studerendes overvejelser om forbindelsen mellem sprog og identitet. Vurder, hvad dine elever mener om de historiske eksempler i disse hjælpemidler — hvad er deres tanker om sproglig mangfoldighed inden for de enkelte lande? Overvej situationen i din egen nationale kontekst.

Klasseaktivitet 3: Beståelse af prøven: hører du virkelig til? (Afsæt 15 minutter)

Har dit land "statsborgerskabsprøver" svarende til det lettiske eksempel, vi undersøgte i klasseaktivitet 1? Forklar dine elever, at mens "statsborgerskabsprøver" normalt er rettet mod

HUSET FOR EUROPÆISK HISTORIE

indvandrere, kan disse prøver i andre tilfælde, f.eks. i Letland, også anvendes på personer, som er født og opvokset i et land med forskellige etniske og kulturelle baggrunde. Sådanne prøver rejser spørgsmål — hvor hensigtsmæssige er de? Respekterer de borgernes forskellige identiteter? Hvordan påvirker de sameksistensen i multinationale og multikulturelle stater?

Tilrettelæg en simulering af og et rollespil over en statsborgerskabsprøve i klasselokalet for at hjælpe dine elever til at drage deres egne konklusioner om disse spørgsmål. Du har brug for et originalt eksemplar af en sådan prøve, der anvendes i dit land. Lad dine elever se på den og inddel dem derefter i grupper. Få dem til at udarbejde forskellige argumenter, som de derefter skal forelægge for de andre grupper. I rollespillet indgår følgende personer:

- Den statsembedsmand, som henvender sig til indvandrere
- Den statsembedsmand, som henvender sig til landets befolkningsmindretal
- Indvandrerens, som henvender sig til staten
- Repræsentanten for det nationale mindretal, som henvender sig til staten

Elevernes argumenter bør berøre følgende spørgsmål:

- Hvad består denne prøve af?
- Hvorfor skal den tages?
- Hvorfor skal den ikke tages?

Vurder i slutningen af aktiviteten, hvad dine elever nu mener i spørgsmålet om, hvordan et land kan rumme forskellige nationaliteter?

Historiske eksempler

For at få eleverne til at tænke nærmere over forholdet mellem statsborgerskab og nationalitet kan du vise dem eksemplerne i hjælpemiddel 12, hvor disse begreber til tider har fungeret gnidningsløst ved siden af hinanden og andre gange er stødt sammen. Brug følgende forklaringer og spørgsmål, som også er indeholdt i hjælpemidlet:

- Det østrig-ungarske kejserrige var en langvarig politisk enhed (1867-1918), der bestod af mange forskellige nationaliteter, som i sidste ende blev erstattet af nye nationalstater i begyndelsen af det 20. århundrede. Hvilke former for kulturel og etnisk mangfoldighed fremgår af postkortet af Mostar fra ca. 1900 og postkortet fra 1. verdenskrig?
- I det tidligere Sovjetunionen blev der anvendt propaganda for at give indtryk af en føderation af alle nationaliteter under en fælles sovjetisk identitet. Denne plakat viser unge borgere i Sovjetunionen fra mange etniske grupper. Hvilket budskab forsøger denne plakat at formidle? Mener du, at et politisk styre kan give en stat en ny identitet og få en hel befolkning til at tilslutte sig den?
- Alsace er en region i hjertet af Europa, der ligger mellem Frankrig og Tyskland. Dens historie har været turbulent og ofte tragisk på grund af dens strategiske placering mellem disse magtfulde nationer. Som territorium har den ændret nationalitet fire gange i løbet af de seneste 150 år. Se følgende videoklip med en ældre mand, der fortæller om Alsaces historie, og overvej, hvordan de på hinanden følgende ændringer har påvirket befolkningens liv og tilhørsforhold.

HUSET FOR EUROPÆISK HISTORIE

Klasseaktivitet 4: Hvordan anvendes identitet undertiden som et instrument til at splitte befolkningen og udløse had? (Afsæt 15 minutter)

Tilrettelæg en diskussion med dine elever om social udstødelse og hjælp dem med at identificere og beskrive de forskellige stadier af en udstøelsesproces på grundlag af identitet. Hjælp dem med at visualisere denne proces ved at markere en lineær udvikling mellem de forskellige etaper fra en lavere til højere grad af intensitet:

- sondring (eller identifikation af den anden)
- adskillelse og udskillelse (eller isolation)
- forskelsbehandling
- udryddelse

Anmod for hvert stadie eleverne om at finde et aktuelt eksempel og et historisk eksempel. De kan trække på de emner, de har studeret og/eller tilfælde, der beskrives nedenfor. Du kan også tage et enkelt eksempel — såsom nazisternes udryddelse af de europæiske jøder — og identificere de konkrete foranstaltninger, der blev truffet for hvert stadie (dvs. gul stjerne, ghettoer, deportation osv.).

Forslag til aktuelle tilfælde kunne omfatte: ghettoiserede byer, forskelsbehandling af romaer i visse EU-lande, fordomme mod bøsser og lesbiske, indvandrerfjendske ekstremistiske bevægelser, igangværende etniske konflikter. Tænk på eksempler på social udstødelse i dit land og anvend dem i dine drøftelser i klasselokalet.

Anvend hjælpemiddel 13 med dine elever til at undersøge visse kildebaserede historiske tilfælde af identifikation, udskillelse, forskelsbehandling og udryddelse af mennesker på grund af deres identitet. Få din klasse til at overveje følgende spørgsmål i forbindelse med disse hjælpemidler (spørgsmålene forekommer også i hjælpemidlet):

- I hvilken forstand viser Rita Kuhns erfaringer, at en identitet nogle gange pålægges en person eller en gruppe? Hvad er konsekvenserne i dette tilfælde?
- Hvad betyder praksis med "menneskelige zoologiske haver" for europæernes forestilling om og behandling af koloniserede folk?